

De Steiger
gereformeerd
speciaal
onderwijs

School ondersteuningsplan 2017 - 2018

Inhoudsopgave

	Voorwoord	Blz. 3
1.	Algemene gegevens	Blz. 4
2.	Visie op onderwijs en ontwikkeling	Blz. 6
3.	Beleid ten aanzien van leerlingbegeleiding	Blz. 8
4.	Opbouw van het onderwijsaanbod	Blz. 10
5.	Toelating en aanmeldingsbeleid	Blz. 16
6.	Leerlingbegeleiding	Blz. 17
7.	Positie ouders	Blz. 21
8.	Grenzen in de huidige onderwijssituatie	Blz. 24
9.	Ambities	Blz. 26
10.	Afsluitend woord	Blz. 28
11.	Bijlagen	Blz. 30

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel 2017-2018 van onze school: De Steiger te Groningen, een school voor gereformeerd speciaal onderwijs met een afdeling voor voortgezet speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerenden (ZML).

Passend onderwijs en de daarbij horende zorgplicht vraagt van scholen dat ze zich helder en transparant positioneren en aangeven welke ondersteuning ze kunnen bieden aan leerlingen. Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijft specifiek de diverse aspecten van de ondersteuningsstructuur in de begeleiding van leerlingen en heeft een doorlooptijd van 4 jaar. Het document is een verplichting vanuit het wettelijk traject rond Passend Onderwijs. Gezien de voortdurende ontwikkelingen op het gebied van de leerlingenbegeleiding wordt het profiel jaarlijks geactualiseerd en gepubliceerd en om de 4 jaar opnieuw vastgesteld. Mede op basis van de schoolondersteuningsprofiel van de aangesloten scholen stelt het samenwerkingsverband waar de school toe behoort om de 4 jaar een ondersteuningsplan vast.

Het schoolondersteuningsprofiel is een verantwoordings- en planningsdocument voor intern en extern gebruik. Het bevat een beschrijving van de huidige situatie van de basisondersteuning en de extra ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen en het formuleert aandachtspunten ter verbetering. Gerealiseerde doelstellingen en actuele ontwikkelingen worden steeds verwerkt in de volgende versie van het schoolondersteuningsprofiel. Tevens worden de grenzen aan de ondersteuning aangegeven, die onze school de leerlingen kan bieden.

Het schoolondersteuningsprofiel wordt geschreven en geactualiseerd onder verantwoordelijkheid van de directeur van de school. Het profiel is besproken in het zorgteam en het schoolteam. Vervolgens is het voorgelegd aan het Bestuur en na een advies van de Medezeggenschapsraad definitief vastgesteld. Een afschrift wordt gestuurd aan de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs waar de school toe behoort en de Inspectie. Het ondersteuningsprofiel is voor ouders¹ en andere belangstellenden ter inzage via de website van de school. In de schoolgids wordt het profiel samengevat en wordt ouders gewezen op de integrale versie op de website.

Het uitgangspunt voor het inrichten van de ondersteuningsstructuur moet zijn dat de zorg naar de leerling gaat en niet andersom. Het onderwijs dient handelings- en opbrengstgericht te zijn. Hierbij heeft het schoolondersteuningsprofiel een faciliterende functie. Door het gebruik van het schoolondersteuningsprofiel is het voor elke betrokkene binnen en buiten de school helder waar of bij wie informatie over de zorg aan de leerlingen te halen valt en wat de te volgen procedure is.

M.R. Noorman (directeur)

¹ Daar waar dit schoolondersteuningsprofiel ouders benoemt, wordt uitdrukkelijk ook verzorgers of voogden bedoeld.

1. Algemene gegevens

Schoolgegevens

De Steiger
 Bezoekadres: Koperstraat 4 9743 RW Groningen
 Postadres: Postbus 70018 9704 AA Groningen
 Telefoon: 050-5752851
 Website: www.steigerzml.nl

e-mailadressen:

e.jonker@noorderbasis.nl	directeur SO	Erwin Jonker
m.noorman@noorderbasis.nl	directeur VSO	Marja Noorman
l.werner@noorderbasis.nl	ondersteuningscoördinator	Liesbeth Werner
c.huisman@noorderbasis.nl	orthopedagoog	Christiaan Huisman
g.dejonge@noorderbasis.nl	stage-coördinator	Geertruida de Jonge
a.schilthuis@noorderbasis.nl	logopedist	Alieke Schilthuis

Noorderbasis "Scholen met de Bijbel"

De school valt onder het bestuur van Noorderbasis, een vereniging van twintig gereformeerde scholen. Op de scholen staat de Bijbel, als het onfeilbare Woord van God, centraal. Met de Bijbel scholen wij kinderen.

Directie

De directie van de school bestaat uit twee personen. Zij zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en voor het onderwijskundig proces binnen het SO en het VSO. Zij geven leiding aan het team en zijn verantwoordelijk voor alle activiteiten die op school worden georganiseerd. Zij leggen verantwoording af aan het bovenschools management. Zij houden contact met de afdelingsraad, de MR en buitenschoolse instanties.

Het team

Het team telt 8 leerkrachten, 1 gymleerkracht, 10 onderwijsassistenten, een logopedist, een orthopedagoog, een ondersteuningscoördinator, een stage-coördinator, een directiesecretaresse en twee directeuren. De namen van alle teamleden staan achterin deze gids vermeld. Hieronder volgt een korte omschrijving van hun takenpakket:

De directeur SO/VSO: is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, het onderwijskundig inhoudelijk gedeelte, het personeelsbeleid en de financiën van de Steiger. Ook is de directeur namens en met het bestuur eindverantwoordelijk.

De orthopedagoog: maakt deel uit van de CVB en kan psychologisch onderzoek verrichten en geeft adviezen over de begeleiding van de leerling.

De ondersteuningscoördinator: ondersteunt de collega's in de planmatige begeleiding van onze leerlingen, coördineert de leerlingenzorg en houdt het zorgdossier bij.

De groepsleerkracht: is verantwoordelijk voor het onderwijskundig en pedagogisch handelen in de groep.

De onderwijsassistent: ondersteunt de groepsleerkracht en begeleidt de leerling.

De stagebegeleider: begeleidt de leerlingen bij de stage en op weg naar een werkplek.

De logopediste: heeft de zorg voor extra begeleiding op spraak- taalgebied.

De schoolmaatschappelijk werker: is lid van de CVB en formeel niet aan de school verbonden.

De jeugdarts: is lid van de CVB en formeel niet aan de school verbonden. Zij doet medisch onderzoek en geeft zo nodig adviezen.

De directiesecretaresse: verzorgt de leerlingenadministratie, het stage vervoer en verleent ondersteuning op het gebied van secretariaat, administratie en financiën.

De stagiaires: de school biedt de mogelijkheid stagiaires te begeleiden van het Regionaal Opleidings Centrum (ROC) Menso Alting, opleiding SAW.

Afdelingsraad

Noorderbasis is een vereniging met leden, die ingedeeld zijn in afdelingen rond iedere school. De leden van de afdeling kiezen een afdelingsraad, die meestal bestaat uit ouders. De afdelingsraad behartigt in opdracht van het bevoegd gezag (het centraal bestuur) een aantal taken, met name het bewaken van de gereformeerde identiteit. Ook denkt men om het wel en wee van het personeel. De namen van de leden van de afdelingsraad vindt u in het adressenoverzicht achter in deze gids.

Medezeggenschapsraad

De school heeft ook een medezeggenschapsraad. Deze bestaat uit enkele ouders en enkele personeelsleden. De MR heeft als taak om advies of instemming te geven bij belangrijke beleidsvoornemens. De namen van de leden van de MR-leden vindt u achter in deze gids.

Leerlingen en ouders

De leerlingen van De Steiger zijn afkomstig uit de provincies Groningen, Friesland en Drenthe en hebben een toelatingsverklaring nodig van het Samenwerkingsverband waar ze, gezien hun woonplaats, onder vallen.

Het schoolgebouw

Het gerenoveerde schoolgebouw heeft 4 leslokalen, een kooklokaal, een speellokaal, een hal, een personeelskamer, een technieklokaal, een time-outruimte, 4 kantoren, een magazijn en 3 werkkamers waar met kleine groepen leerlingen gewerkt kan worden.

Daarnaast is er nog een hal met een podium als gezamenlijke voorziening samen met de Meerpaal.

Waar staan we voor

De Steiger is een Gereformeerde school voor Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). Op VSO De Steiger zitten zeer moeilijk lerende leerlingen. De school richt zich in het bijzonder op de groep leerlingen van wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces op het niveau van iedere leerling.

De Steiger geeft onderwijs aan leerlingen in de leeftijd van 4-20 jaar, verdeeld over een SO en een VSO-afdeling. Op de SO-afdeling van de school zitten leerlingen in de leeftijd van 4-12 jaar. Op de VSO-afdeling volgen leerlingen onderwijs in de leeftijd van 12-18 jaar.

Alle leerlingen van de Steiger krijgen een specifiek onderwijsaanbod. Leerlingen met een enkelvoudige IQ-beperving zijn binnen onze school een kleine groep. Leerlingen met een IQ-beperving en een bijkomende problematiek zoals een laag sociaal-emotioneel functioneren, hechtingsstoornis of een autistisch spectrum stoornis, vormen de grootste groep binnen school. Vanuit onze kleinschaligheid en rust kunnen kinderen (weer) tot leren komen.

Wij doen alles wat in ons vermogen ligt om dat te bereiken. Wij doen dat enthousiast, inspirerend en met respect voor ieder mens. Er wordt gewerkt vanuit een multidisciplinair team waarin verschillende deskundigheden zijn vertegenwoordigd. De leerkrachten verzorgen het onderwijs aan de groepen en worden ondersteund door onderwijsassistenten.

2. Visie op onderwijs en ontwikkeling

Missie

Ik ben hier op mijn plek!

Voor ieder kind een passende plek, gewoon waar het kan, speciaal waar nodig

De Steiger wil een school zijn die haar leerlingen laat weten dat zij onvoorwaardelijk geliefde kinderen van God zijn en die ze daarvoor toerust.

Het onderwijs op onze school is erop gericht om binnen een open en veilige sfeer iedere leerling uiteindelijk te kunnen laten participeren op de voor hem/haar passende plaats in de samenleving.

Visie

Wij geloven in God en van daaruit in scholen met de Bijbel

Bij God is iedereen waardevol en daarom stimuleren we de talentontwikkeling van onze leerlingen.

Bij ons is onderwijs op maat en passend.

Als kinderen onze school verlaten zijn ze klaar voor de volgende stap

Profiel van de doelgroep

Leerlingen met een matige verstandelijke beperking, IQ lager dan 55, met ontwikkelingsniveau van 2 tot maximaal 7 jaar.

Leerlingen met een licht verstandelijke beperking, IQ 56-70, met ontwikkelingsniveau van 3 tot maximaal 12 jaar.

Leerlingen functionerend op laagbegaafd niveau, IQ boven 70, met psychiatrische problematiek, met ontwikkelingsniveau van 2 tot maximaal 14 jaar.

Leerlingen met een verstandelijke beperking met bijkomende problematiek:

ASS problematiek

ADHD

Hechtingsproblematiek

Overige psychiatrische problematiek

Sociaal emotionele kwetsbaarheid

Syndromen

Epilepsie

Motorische en/of lichamelijke beperkingen

Ze zijn verdeeld over 4 groepen: twee groepen in het Speciaal Onderwijs (SO) en twee groepen in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO).

Schoolklimaat

We vinden een goed pedagogisch klimaat/leefwereld heel belangrijk. De school streeft naar een klimaat dat door leerlingen, medewerkers en ouders als aangenaam wordt ervaren.

Het pedagogische klimaat bestaat onder meer uit afspraken en omstandigheden die van invloed zijn op de sfeer in de school. Door dit klimaat wordt er zorg gedragen voor een zo optimaal mogelijke leeromgeving. We geven daarom op school speciale aandacht aan:

de schoolinrichting: we willen graag dat onze school een sfeer van rust uitstraalt.

de kwaliteit van de relatie leerkracht - leerling: de basishouding van de teamleden tegenover de leerlingen wijkt niet af van onze visie: met respect.

de kwaliteit van de leerkrachten onderling: de werksfeer is afhankelijk van de manier waarop we met elkaar omgaan. We streven naar openheid, hulpvaardigheid en betrouwbaarheid binnen de kring van collega's.

de kwaliteit van de relatie van leerkrachten met ouders: we willen in de omgang met leerlingen zoveel mogelijk op 1 lijn zitten met de ouders.

de kwaliteit van de relatie van leerlingen onderling: ook bij de leerlingen streven we naar een sfeer van begrip voor elkaar en ruimte om zichzelf te kunnen zijn. Het 'zoveel mogelijk zichzelf

kunnen zijn' mag niet ten koste gaan van anderen in de groep. Respect hebben voor elkaar vinden we erg belangrijk.

een veilige school: binnen de school zijn leefregels afgesproken die te vatten zijn in drie hoofdregels:

We hebben respect voor elkaar en zorgen ervoor dat de ander zich veilig voelt op school.

Je bent netjes op de spullen van jezelf, de ander en de school.

Het plein is een leuke speelplaats voor iedereen, let er dus op of anderen jouw spel ook nog leuk vinden.

Voor het geval er sprake is van intimidatie of ander machtsmisbruik is een protocol van handelen in de school aanwezig. Er is een vertrouwenspersoon en een veiligheidscoördinator aangesteld. U vindt hun namen en telefoonnummers in deze gids. Jaarlijks wordt aan de leerlingen verteld bij wie ze terecht kunnen in geval van intimidatie of machtsmisbruik

Schoolorganisatie

De leerlingen van De Steiger zijn (zeer) moeilijk lerend. Hierdoor zijn zij aangewezen op speciaal onderwijs. Het speciaal onderwijs dient te voldoen aan de Wet Kwaliteit (V)SO. Deze wet is een wijziging van de Wet op de Expertise Centra (WEC). De wetgever geeft het voortgezet speciaal onderwijs de mogelijkheid om het onderwijs af te stemmen op de leerlingen door middel van drie uitstroomprofielen. Iedere VSO school dient een keuze te maken voor één of meerdere uitstroomprofielen die zij aanbiedt en op basis waarvan leerlingen worden ingedeeld. De drie uitstroomprofielen zijn:

Uitstroomprofiel Vervolgonderwijs dat gericht is op het behalen van een volledig diploma (vmbo, havo of vwo) en toeleidt naar het mbo, hbo of de universiteit;

Uitstroomprofiel Arbeidsmarktgericht (in het kort uitstroomprofiel Arbeid) dat leerlingen toeleidt naar de reguliere arbeidsmarkt inclusief beschermt werk;

Uitstroomprofiel Dagbesteding dat leerlingen toeleidt naar een vorm van dagbesteding.

De Steiger biedt zowel het uitstroomprofiel Arbeid als het uitstroomprofiel Dagbesteding aan. De leerlingen in het VSO van de school bezitten niet de cognitieve vermogens om een vmbo-diploma te behalen. Het uitstroomprofiel Vervolgonderwijs wordt daarom niet aangeboden gezien de onderwijsbehoeften van de populatie van de school.

De school wil de voorbereiding van de leerlingen op de vervolgbestemming optimaliseren. Het onderwijs op de VSO afdeling van De Steiger is in principe eindonderwijs, tenzij een leerling tussentijds geschakeld kan worden naar een andere onderwijsvorm. Wanneer tussentijds schakelen naar een andere school niet mogelijk is, stromen de leerlingen na de school uit naar de reguliere arbeidsmarkt of een vorm van dagbesteding. Aangezien de ontwikkelingen op het gebied van de sociale zekerheid sinds 1 januari 2015 zijn veranderd door onder meer de invoering van de Participatiewet en de wijzigingen in de Wmo, is het noodzaak de leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Door middel van praktijkvakken en stages worden leerlingen hierop voorbereid.

Deze notitie beschrijft hoe de school het onderwijs op deze ontwikkelingen afstemt en welke consequenties dit heeft.

3. Beleid ten aanzien van leerlingbegeleiding

Participatiewet

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet² van kracht. Met deze wet wil het kabinet bereiken dat mensen met een ziekte of handicap en mensen met een bijstandsuitkering die kunnen werken (dus arbeidsvermogen hebben), sneller en gemakkelijker aan het werk gaan (participeren). Deze wet voegt meerdere wetten samen. Dit zijn de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wajong. De Wajong (Wajong 2015) is sinds begin 2015 voor hen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn en dit valt onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Naast een Wajong als loondeel, kunnen zij in aanmerking komen voor een vorm van dagbesteding als daginvulling. In bijlage 1 is in een stroomschema weergegeven welke criteria gehanteerd worden bij de Participatiewet en de Wmo. De leerling kan pas onder de Participatiewet of de Wmo vallen als de leerling niet meer ingeschreven staat op school. Het stroomschema geldt voor nieuwe leerlingen die uit gaan stromen en vóór 1 januari 2015 geen Wajong of Wsw-indicatie bezitten. Voor toewijzing aan de Participatiewet of de Wmo gaat het om de volgende vragen:

Heeft de leerling 'Arbidsvermogen'³. De criteria die gehanteerd worden om het arbeidsvermogen te bepalen zijn:

Kan de leerling een taak uitvoeren?

Bezit de leerling basale werknemersvaardigheden?

Kan de leerling 1 uur aaneengesloten werken?

Is de leerling minimaal 4 uur per dag belastbaar in een arbeidsorganisatie?

Heeft de leerling onderwijs gevolgd in het voortgezet speciaal onderwijs of het praktijkonderwijs? Is het antwoord ja, dan kan de leerling zich schriftelijk registreren bij het UWV door middel van de Aanvraag Beoordeling Arbeidsvermogen (ABA). De leerling wordt dan opgenomen in het doelgroepenregister en maakt aanspraak op de 'banenafpraak'⁴ en valt onder het regime van de Participatiewet;

Kan de leerling 100% van het 'Wettelijk Minimum Loon' verdienen;

Wat is de 'Loonwaarde' van de leerling in de specifieke functie (zie bijlage 4).

Vanuit de Participatiewet zijn de volgende regelingen beschikbaar ter ondersteuning van de werknemer en werkgever: voorzieningen op de werkplek (werkplaatsvoorzieningen), No Risk polis (wanneer de werknemer ziek wordt, betaalt het UWV alle kosten), beschut werk, loonkostensubsidie, proefplaatsing, detachering en jobcoaching.

Bij punt 2 gaat het over het doelgroepenregister en de banenafpraak. De overheid streeft ernaar om in 2026 125.000 banen gecreëerd te hebben voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt waarvan 25.000 bij de overheden.

Bij instroom in het VSO, worden de leerlingen op basis van de gehanteerde leerlingprofielen ingedeeld. De Steiger hanteert de Hub-profielen (voorheen de NOB-profielen⁵) om de ontwikkeling van leerlingen in het SO en VSO te volgen. Dit is beschreven in tabel 1.

Leerlingen die instromen met leerlingprofiel 1 of 2 worden in het uitstroomprofiel Dagbesteding geplaatst. Van deze leerlingen wordt ingeschat dat zij dermate veel ondersteuning of aanpassingen op de werkplek nodig hebben dat zij niet kunnen functioneren op de reguliere arbeidsmarkt (inclusief beschut werk). Van leerlingen die ingeschaald zijn in leerlingprofiel 4 schat De Steiger in dat zij na het verlaten van de school in kunnen stromen op de reguliere arbeidsmarkt met een vorm van ondersteuning. Van leerlingen die ingeschaald zijn in leerlingprofiel 3 is bij instroom geen goede inschatting te maken of zij na de schoolperiode uit kunnen stromen naar een vorm van werk, of dat zij aangewezen zijn op een vorm van dagbesteding. Op voorhand worden deze leerlingen in

² Bron: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/participatiewet. Datum van raadplegen 04-05-2017.

³ Bron: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0011478/2015-07-01>. Artikel 1a. Datum van raadplegen 04-05-2017.

⁴ Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2015/03/06/kennisdocument>. Datum van raadplegen 16-05-2017.

⁵ Bron: <https://www.hubnoordbrabant.nl/onderwijs-op-maat/hub-profiel/>. Datum van raadplegen 6-2-2017.

het uitstroomprofiel arbeid geplaatst om de ambitie en de verwachtingen zo hoog mogelijk te laten zijn. Tijdens de VSO-groep 1 en 2 probeert de school zicht te krijgen op de arbeidsvaardigheden van de leerling. Tijdens of gedurende de onderbouw stromen leerlingen door binnen het profiel dat toeleidt naar de reguliere arbeidsmarkt of naar de dagbesteding.

Tabel 1: *Hub-profielen toegepast op situatie van De Steiger*

Leerling -Profiel	Verstandelijk e beperking	IQ- berei k	Bereik ontwikke- lingsleeftijd	Uitstroombestemming	
				SO	VSO
1	Diep	0-20	0-2 jaar	VSO (MG) ZML	Belevingsgerichte dagbesteding
2	Ernstig	21-34	2-4 jaar	VSO (MG) ZML	Activiteit- of taakgerichte dagbesteding
3	Matig	35-54	4-7 jaar	VSO ZML	Arbeidsmatige dagbesteding of Arbeid
4	Licht	55-70	7-12 jaar	VSO ZML of PrO	Arbeid (vrije bedrijf of begeleid werken)
5 *	<i>Moelijk lerend</i>	71-85	<i>12-16 jaar</i>	<i>PrO of LWOO</i>	<i>Arbeid (vrije bedrijf) of drempelloos vervolgonderwijs</i>
6	Geen	>85	<i>Kalenderleeftij d</i>	VMBO, HAVO of VWO	Arbeid (vrije bedrijf) of diploma vervolgonderwijs

* De leerlingprofielen 5 en 6 volgen onderwijs in het profiel Vervolgonderwijs en worden niet toegelicht in deze notitie. De Steiger heeft de IQ-scores aangepast aan de uitstroomgegevens van de onderwijsinspectie.

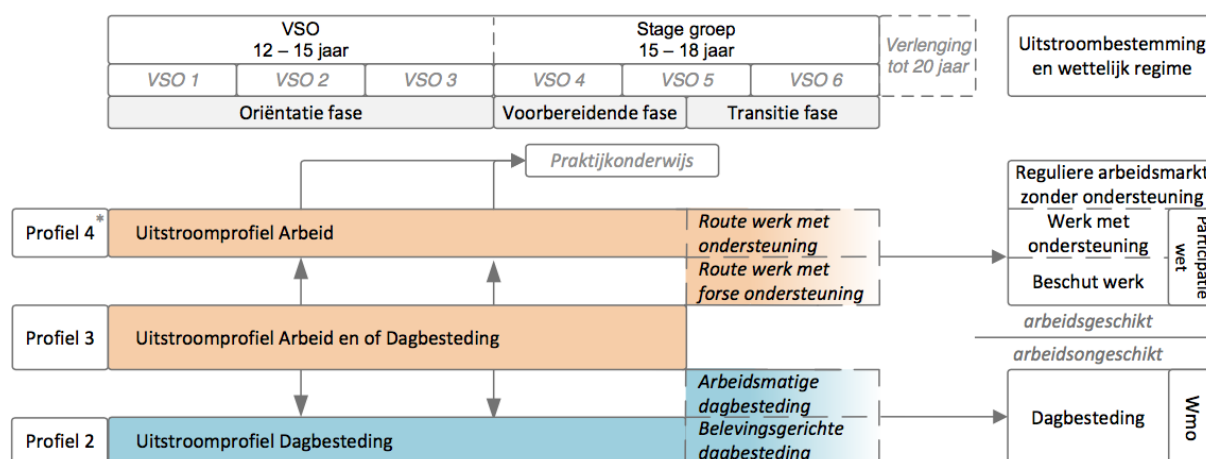
4. Opbouw van het onderwijsaanbod

De Steiger biedt zowel het uitstroomprofiel (afgekort tot 'profiel') Arbeid als het uitstroomprofiel Dagbesteding aan. De totale cursusduur van het VSO is minimaal 4 jaar en maximaal 8 jaar. Leerlingen zijn leerplichtig tot de leeftijd van 16 jaar. Het schooljaar waarin zij 16 worden, dienen zij af te maken. Tot 18 jaar zijn leerlingen kwalificatieplichtig (diploma HAVO, VWO of hoger of een MBO-niveau 2 diploma). De leerlingen in de genoemde profielen zijn niet in staat om een startkwalificatie te behalen gezien hun cognitieve vermogens. Het streven van VSO De Steiger is dat leerlingen uitstromen op de leeftijd van 18 jaar (6 jaar onderwijs in het VSO) omdat zij dan veel tijd hebben gehad om de arbeidsvaardigheden en werknemersvaardigheden aan te leren en te trainen in de praktijk binnen en buiten de school. Een verlenging van de onderwijsduur tot de leeftijd van 20 jaar kan plaatsvinden en is afhankelijk van het Samenwerkingsverband VO. De Steiger maakt deel uit van diverse samenwerkingsverbanden. De samenwerkingsverbanden hebben, sinds de invoering van Passend Onderwijs in 2013, de zorgplicht voor alle voortgezet onderwijs leerlingen in een bepaalde regio. De samenwerkingsverbanden werken met arrangementen wanneer leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. Om hiervoor in aanmerking te komen, heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) nodig.

Uitstroomprofielen en fasering

In schema 1 is weergegeven hoe het onderwijs op de VSO-afdeling van De Steiger is opgebouwd en hoe de fasering van het onderwijs is vormgegeven.

Schema 1: Profielen en fasering VSO De Steiger

* Instrom: de leerlingen worden o.b.v. het leerlingprofiel ambitieus ingeschaald.
Doorstrom: op basis van 2 beoordelingen arbeidsvaardigheden per leerjaar.
Uitzonderingen zijn altijd mogelijk op bovenstaand schema.

Bij instroom in het VSO, worden de leerlingen op basis van de gehanteerde leerlingprofielen ingedeeld. De Steiger hanteert de Hub-profielen (voorheen de NOB-profielen⁶) om de ontwikkeling van leerlingen in het SO en VSO te volgen. Dit is beschreven in tabel 1.

Afhankelijk van de mogelijkheden tot uitstroom, kan de duur van het onderwijsprogramma verschillend zijn. Dit heeft te maken met de arbeidsinpassing. Het streven is de leerling daadwerkelijk van school te laten gaan met een arbeidscontract (profiel Arbeid). De eventuele ondersteuning wordt verzorgd door de school in samenwerking met de gemeente/UWV (eventueel gedelegeerd aan het gemeentelijke Werkgeversservicepunt). De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Wanneer een leerling dermate veel ondersteuning nodig heeft op de werkplek dat dit niet van reguliere

⁶ Bron: <https://www.hubnoordbrabant.nl/onderwijs-op-maat/hub-profiel/>. Datum van raadplegen 6-2-2017.

werkgevers verwacht kan worden, dan wordt de leerling overgedragen aan de gemeente zodat de leerling in een vorm van beschut werk kan instromen. Beschut werk lijkt op de Sociale Werkplaats en maakt deel uit van de reguliere arbeidsmarkt. Instroom in de Sociale Werkplaats is door de invoering van de Participatiewet niet meer mogelijk. Het kan voorkomen dat een leerling na het verlaten van de school een indicatie beschut werk krijgt, maar dat er geen beschutte werkplekken voorhanden zijn. In dat geval zou de gemeente dagbesteding aan kunnen bieden. Dit is echter per gemeente verschillend. Gemeenten hebben met ingang van 1 januari 2017 de wettelijke verplichting beschut werk aan te bieden⁷. Het verschil tussen beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding is de contractvorm⁸. Bij beschut werk is er een arbeidscontract en krijgt de medewerker salaris. Bij dagbesteding heeft de cliënt geen arbeidsovereenkomst en ontvangt hij of zij geen loon voor de gedane arbeid.

Wanneer een leerling geen arbeidsvermogen heeft (geen mogelijkheden tot werken op dit moment en in de toekomst), zal de leerling uitstromen naar een vorm van dagbesteding. Zodra er vanaf ongeveer de leeftijd van 17 ½ jaar een dagbestedingsplek beschikbaar is, kan de leerling daarheen uitstromen.

Het onderscheid tussen het uitstroomprofiel Arbeid en Dagbesteding is de vraag of een leerling **arbeidsvermogen** heeft. Cognitief functioneren is belangrijk, maar is ondergeschikt aan de vraag of de leerling over voldoende arbeidsvaardigheden beschikt en zich sociaal emotioneel staande kan houden in een arbeidsmatige omgeving. Halverwege het schooljaar en aan het einde van ieder leerjaar wordt een inschatting gemaakt van de mate van arbeidsvermogen. Dit doet de school op basis van de criteria 'Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten' (zie voetnoot 3).

VSO De Steiger schaaft de leerlingen zo hoog mogelijk in qua uitstroomprofiel. Wanneer er twijfel is over het arbeidsvermogen (leerlingprofiel 3), schaaft de school de leerlingen in profiel Arbeid in. Vanaf de transitiefase in de Stage groep wordt binnen profiel Arbeid onderscheid gemaakt in de 'Route werk met ondersteuning' en de 'Route werk met forse ondersteuning'. Alle leerlingen in profiel Arbeid van De Steiger hebben na het verlaten van de school ondersteuning op de werkplek nodig. De mate van ondersteuning verschilt. Zo zijn er leerlingen die arbeidsvermogen bezitten, maar jobcoaching nodig hebben en een lagere productiviteit hebben dan een gemiddelde werknemer. Voor hen is er bijvoorbeeld loonkostensubsidie beschikbaar vanuit de Participatiewet. Voor andere leerlingen die arbeidsvermogen hebben, is de ondersteuning dermate fors, dat dit niet van een reguliere werkgever verwacht mag worden. Deze leerlingen volgen onderwijs in de route die toeleidt naar beschut werk binnen het profiel Arbeid.

De Steiger maakt tijdens de schoolperiode twee keer per jaar een inschatting van het arbeidsvermogen van de leerling. Wanneer blijkt dat een leerling gedurende Stage groep onvoldoende vorderingen maakt, stroomt hij of zij binnen het profiel Arbeid af van 'regulier werk met ondersteuning' naar 'beschut werk'. Als de school inschat dat de leerling geen arbeidsvermogen lijkt te hebben en dit ook niet kan ontwikkelen, stroomt de leerling af naar het uitstroomprofiel Dagbesteding.

Gedurende de oriëntatie fase (VSO groep) kunnen leerlingen die zowel cognitief, sociaal emotioneel en op het gebied van arbeidsvaardigheden in voldoende mate capabel zijn, doorstromen naar het reguliere Praktijkonderwijs van het Gomarus College.

Instroom- en doorstroomcriteria

De VSO afdeling van De Steiger biedt uitsluitend de uitstroomprofielen Arbeid en Dagbesteding aan. Het profiel Arbeid is bedoeld voor leerlingen die na de onderwijsperiode rechtstreeks doorstromen naar (beschut) werk. Dit betekent dat de leerlingen in staat moeten zijn om (relatief zelfstandig) arbeid te kunnen verrichten. Leerlingen die in staat zijn een volledig voortgezet onderwijs diploma te behalen, vallen buiten de doelgroep van het profiel

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-met-arbeidsbeperking/inhoud/beschut-werk-voor-mensen-met-arbeidsbeperking>. Datum van raadplegen: 07-04-2017.

⁸ Bron: <http://www.mogroep.nl/?file=10665&m=1420551226&action=file.download>. Datum van raadplegen 13-03-2017.

Arbeid. Ook de leerlingen van wie verwacht wordt dat beschutte arbeid te hoog gegrepen is (geen arbeidsvermogen), horen niet in het profiel Arbeid, maar in het profiel Dagbesteding.

Instroomcriteria

De scheidslijn tussen de uitstroomprofielen Arbeid en Dagbesteding heeft De Steiger gezet bij leerlingprofiel 3. Van leerlingen die ingeschaald zijn in leerlingprofiel 4 wordt verwacht dat zij uit kunnen stromen naar een vorm van arbeid. Van leerlingen in leerlingprofielen 1 en 2 wordt verwacht dat zij onvoldoende arbeidsvaardigheden kunnen ontwikkelen om uit te kunnen stromen naar een vorm van werk. Van leerlingen in profiel 3 is nog onduidelijk welke arbeidsvaardigheden zij bezitten. In de oriëntatie fase en de arbeidsvoorbereidende fase brengt De Steiger de arbeidsvaardigheden in kaart om een inschatting te maken van de arbeidsvaardigheden zodat de leerling door kan stromen naar de Stage groep van het profiel Arbeid of juist Dagbesteding.

Zoals beschreven in de inleiding is dit document dekkend voor circa 80% van de populatie. Uitzonderingen zijn altijd mogelijk.

Voor leerlingen die tijdens de VSO-groep instromen en waarvan wordt getwijfeld of zij arbeidsvermogen bezitten, wordt gedurende de eerste 6 weken als onderdeel van het Ontwikkelingsperspectiefplan het arbeidsvermogen bepaald. De toekenning van het juiste uitstroomprofiel is op basis van arbeidsvaardigheden. Totdat er een indicatie is van het arbeidsvermogen, worden de instroomcriteria gehanteerd voor de toewijzing van een uitstroomprofiel. Op basis van het leerlingprofiel wordt een leerling (tijdelijk) in het uitstroomprofiel Arbeid of Dagbesteding geplaatst.

Doorstroomcriteria

De VSO afdeling van De Steiger bestaat uit 2 groepen die verdeeld zijn over 3 fasen: VSO en de Stage groep. De VSO groep bestaat uit de oriëntatie fase. De Stage groep bestaat uit de arbeidsvoorbereidende fase en de transitie fase, ook wel de uitstroombesteding. Door de kleinschaligheid van De Steiger zitten de leerlingen uit beide uitstroomprofielen in gezamenlijke groepen.

Doorstroming in het profiel Arbeid is afhankelijk van de beheersing van de arbeidsvaardigheden. Deze arbeidsvaardigheden geven een beeld van de algemene en specifieke werknemersvaardigheden zoals de school dit van de leerling inschat. Dit wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6 waar het gaat over de competentie- en arbeidsvaardigheden. Doorstroming binnen het profiel Arbeid is op basis van deze arbeidsvaardigheden. In de bovenbouw wordt van alle leerlingen een inschatting gemaakt van de ondersteuningsbehoefte van de leerling op de werkplek of dagbestedingsplek. Wanneer de ondersteuning bij leerlingen in het profiel Arbeid dermate fors is dat dit niet van een reguliere werkgever verwacht mag worden, maar de leerling wel verondersteld arbeidsvermogen heeft, dan stroomt de leerling mogelijk na de schoolperiode uit naar een vorm van beschutte arbeid. Wanneer de ondersteuningsbehoefte in redelijkheid verwacht kan worden van een reguliere werkgever, dan stroomt de leerling uit naar de reguliere arbeidsmarkt onder de Participatiewet. Wanneer de arbeidsvaardigheden in onvoldoende mate aanwezig zijn en niet ontwikkelbaar lijken te zijn, dan is het uitstroomperspectief een vorm van dagbesteding.

Minimaal twee keer per schooljaar wordt bepaald of een leerling voldoende voortgang heeft geboekt om het vervolg van het uitstroomprofiel naar verwachting succesvol te kunnen afronden.

Tijdens de VSO-groep leerjaren 1, 2 en 3 van de uitstroomprofielen Arbeid en Dagbesteding, worden de arbeidsvaardigheden van alle leerlingen in kaart gebracht. Het niveau op de kernvakken Nederlands, rekenen en Engels is niet per definitie bepalend voor de doorstroom na de onderbouw tussen de uitstroomprofielen Arbeid en Dagbesteding, uitsluitend de arbeidsvaardigheden van de leerling worden als criteria gehanteerd in combinatie met de sociale vaardigheden.

Voor leerlingen in leerlingprofiel 3 wordt halverwege de Stage groep (VSO 4) op basis van de veronderstelde arbeidsvaardigheden bepaald of de leerling definitief doorstroomt naar het

profiel Arbeid of naar het profiel Dagbesteding. Dit houdt in dat er na de onderbouw geen twijfel meer is over de arbeidsvaardigheden en de leerling niet meer kan schakelen tussen de uitstroomprofielen.

De Steiger volgt de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van de Hub-profielen. De doorstroomcriteria worden echter bepaald door de arbeidsvaardigheden die in hoofdstuk 6 worden toegelicht.

Naast het inzichtelijk maken van de veronderstelde arbeidsvaardigheden worden binnen het profiel Arbeid voor de kernvakken en overige leergebieden streefniveaus gehanteerd om de opbrengsten en voortgang van de leerlingen in beeld te brengen. Voor de kernvakken 'Nederlandse taal en communicatie' en 'rekenen/wiskunde' heeft de wetgever bepaald dat leerlingen ernaar moeten streven om referentieniveau 1F te beheersen. Voor 'Engels' geldt in principe referentieniveau A1. Dit geldt als streefniveau en niet als beheersingsniveau binnen het profiel Arbeid (zie ook § 4.2). De Steiger geeft hieraan invulling door middel van de CED-leerlijnen.

De wetgever heeft in de Wet Kwaliteit (V)SO beschreven waar het onderwijs in de diverse uitstroomprofielen aan moet voldoen. In tabel 2 is weergegeven aan welke kerndoelen het onderwijsprogramma wettelijk invulling moet geven voor de uitstroomprofielen Arbeid en Dagbesteding. In bijlage 2 staan de volledige kerndoelen voorbereiding op arbeid/dagbesteding (VOA en VOD) en de leergebiedoverstijgende kerndoelen (lgo) benoemd.

Tabel 2: Wettelijk bepaalde leergebieden per uitstroomprofiel

Uitstroomprofielen Arbeid en Dagbesteding	
Leergebieden	Mens en maatschappij
Nederlandse taal en communicatie	Mens, natuur en techniek
Rekenen en wiskunde	Culturele oriëntatie en creatieve expressie
Engels (<i>alleen verplicht in het profiel Arbeid</i>)	Sport en bewegen
Leergebiedoverstijgende kerndoelen	
Leren leren	
Leren taken uitvoeren	
Leren functioneren in sociale situaties	
Ontwikkelen van een persoonlijk ontwikkelperspectief	
Vorbereiding op arbeid	Vorbereiding op dagbesteding
Loopbaanoriëntatie	Oriëntatie op werk of (dag)activiteiten
Loopbaansturing	Keuze voor werk of (dag)activiteiten
Algemene werknemersvaardigheden	Algemene vaardigheden
Vakspecifieke vaardigheden	Specifieke vaardigheden

De leergebieden

De kernvakken 'Nederlandse taal en communicatie', 'rekenen en wiskunde' en 'Engels' (Engels is alleen in het uitstroomprofiel Arbeid verplicht) betreffen voornamelijk de cognitieve ontwikkeling van leerlingen. De leergebieden 'mens & maatschappij' en 'mens, natuur & techniek' dienen vooral de ontwikkeling van de leerling in termen van maatschappelijke redzaamheid in de domeinen 'wonen en burgerschap'. De vakken 'culturele oriëntatie & creatieve expressie' en 'bewegen en sport' helpen de leerlingen bij de invulling van hun vrije tijd in het maatschappelijk verkeer en de algemene ontwikkeling.

De kernvakken zijn Nederlandse taal en communicatie, rekenen/wiskunde en Engels. Leerlingen in het profiel Arbeid moeten er naar streven referentieniveau 1F te beheersen voor Nederlands en rekenen/wiskunde. Voor Engels geldt niveau A1. De referentieniveaus in het uitstroomprofiel Arbeid zijn streefniveaus en geen verplichte beheersingsniveaus. De Steiger geeft hieraan invulling door middel van reguliere methodes waar dit mogelijk is en werkt zo gericht aan de kerndoelen.

De leergebiedoverstijgende gebieden

Naast de leergebieden moet binnen het VSO in alle uitstroomprofielen aan leergebiedoverstijgende aspecten worden gewerkt. Deze omvatten:

Leren leren;

Leren taken uitvoeren;

Leren functioneren in sociale situaties;

Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief.

Op het gebied van sociale vaardigheden komen er tijdens de lessen die gericht zijn op de sociaal emotionele ontwikkeling leergebiedoverstijgende aspecten aan bod die betrekking hebben op 'het functioneren in sociale situaties'. Er wordt gewerkt aan sociale aspecten in de breedste zin van het woord, de ontwikkeling op deze competenties vraagt van de vso leerlingen extra aandacht. Op het gebied van 'leren leren' staat voornamelijk centraal het leren nemen van medeverantwoordelijk voor het eigen leerproces en actief werken aan de eigen ontwikkeling. Hiervoor wordt op de Steiger gewerkt met het Eigen Initiatief Model (EIM)⁹. Op het gebied van 'leren taken uitvoeren' staat voornamelijk het zo zelfstandig mogelijk en planmatig uitvoeren van taken en hier zo nodig hulp bij te vragen centraal. Zelfredzaamheid is hierin een zeer belangrijk aspect. Met betrekking tot het 'ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief', wordt de leerling zich bewust (gemaakt) van zijn of haar mogelijkheden en beperkingen. Het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en een realistische kijk op eigen toekomstmogelijkheden zijn hierbij cruciaal. Het evaluatiegesprek is hierin een belangrijk element. Tijdens het evaluatiegesprek op school wordt de leerling begeleid bij het reflecteren op datgene wat op de stage ervaren en meegemaakt is. De ervaringen en de reflectie daarop worden besproken en geduid en eventueel worden vaardigheden extra geoefend. In beide uitstroomprofielen worden de leergebiedoverstijgende aspecten daarnaast integraal meegenomen tijdens de theorie- en praktijklessen aangezien deze aspecten verweven zitten in goed werknemerschap.

Vorbereiding op arbeid en dagbesteding

Het laatste, maar zeker niet het minst belangrijkste, verplichte onderdeel betreft de 'vorbereiding op arbeid' en de 'vorbereiding op dagbesteding'. In dit domein zijn verplichte kerndoelen benoemd op 4 terreinen.

Tabel 3: *De leergebieden Vorbereiding op arbeid en Vorbereiding op dagbesteding*

Uitstroomprofiel Arbeid	Uitstroomprofiel Dagbesteding
Vorbereiding op arbeid (VOA)	Vorbereiding op dagbesteding (VOD)
Loopbaanoriëntatie	Oriëntatie op werk of (dag)activiteiten
Loopbaansturing	Keuze voor werk of (dag)activiteiten
Algemene werknemersvaardigheden	Algemene vaardigheden
Vakspecifieke vaardigheden	Specifieke vaardigheden

'Loopbaanoriëntatie' wordt praktisch toegepast door leerlingen in de praktische sectoren zich te laten oriënteren op diverse sectoren. Dit wordt nader toegelicht in hoofdstuk 5§2 Kansrijke sectoren. In de theoretische kernen wordt dat ondersteund met aandacht voor werk, werkomstandigheden en verschillende beroepen. Tevens komen daar elementen die van belang zijn voor 'het sturen van de loopbaan' (cv, solliciteren, etc.) aan de orde. 'Algemene competenties' en 'specifieke beroepsvaardigheden' worden geoefend binnen de praktijkvakken en tijdens de diverse stage varianten. Voor alle verplichte onderdelen (zie tabel 2) zijn door het SLO (Stichting Leerplan Ontwikkeling) in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap kerndoelen benoemd waaraan binnen het onderwijsaanbod gewerkt moet worden. De kerndoelen voorbereiding op arbeid/dagbesteding, de leergebiedoverstijgende kerndoelen en mens, natuur en techniek zijn in bijlage 2 opgenomen aangezien deze kerndoelen een relatie hebben met de arbeidsvaardigheden en daarmee de voorbereiding op het werknemerschap.

⁹ Bron: http://www.methodieken.nl/methodieken_methoden.asp?methode_link=EIM:%20Eigen%20Initiatief%20Model. Datum van raadplegen: 07-04-2017.

Methoden/ methodieken

Beredeneerd lesstofaanbod SO-VSO

Ontwikkeling het jonge kind	Kleuterplein
Schriftelijke taal Mondelinge taal Aanvankelijk lezen	Leespraat Zelf gemaakt lesmateriaal bij gekozen globaalwoorden en globaalzinnen
Technisch lezen	Leespraat Veilig leren lezen Kim Nieuwsbegrip (begrijpend lezen) Estafette AVI- boeken Ralfi lezen Taalverhaal.nu
Spelling	Leespraat Spelling in de lift Zuid Valleï Estafette lezen Ralfi-lezen
Schrijven	Schrijfdans Veilig leren lezen Kim: dictee
Rekenen/wiskunde	Rekenlijn Rekenboog Reken zeker Maatwerk en aanvullend materiaal Met sprongen vooruit
Engels	Groove.me
Oriëntatie op mens en wereld Verkeer Aardrijkskunde Geschiedenis Kennis van de natuur ICT Burgerschap Sociale Redzaamheid	Thematische lessen met ondersteuning van beeldmateriaal Let's go Nieuws uit de Natuur, Leefwereld iPad / PC intergratie in andere vakken STIP, wijs en weerbaar, SOEMA kaarten SLO thema mappen
Koken	Tof Kookboek Basis kookboek Koken met Janny Werkportfolio Receptenkaarten home 1,2 en 3 PRO bakkerij
Persoonlijke verzorging	Werkportfolio Beauty Body 1 en 2
Schoonmaak	PRO schoonmaak Micro vezel Edudesk: praktische vaardigheden in beeld
Techniek	Leerwerkcentrum: videos; o.a houtbewerking
Gymnastiek	En ik dan juf?
Seksuele Vorming	Wonderlijk gemaakt Deurtje open, deurtje dicht

5. Toelatings- en aanmeldingsbeleid.

De leerlingen kunnen vanaf 4 jaar worden geplaatst in het SO. Kinderen die op jonge leeftijd bij ons op school komen, plaatsen we in één van de groepen voor jonge kinderen. Op basis van de onderwijsbehoeften bij de start wordt de plaatsing afgewogen waarbij we rekening houden met onderwijsaanbod, sociaal-emotionele ontwikkeling, omgeving, behoefte aan prikkelarme omgeving, zelfstandigheid, zindelijkheid, intelligentie en spraak-taalvermogen. Vanaf 12 jaar wordt er een afweging gemaakt of de leerling doorstroomt naar PrO of de schoolloopbaan voortzet binnen het VSO.

De aanmelding verloopt via de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring bij het Samenwerkingsverband van Groningen, Friesland of Drenthe. Dit is afhankelijk van de woonplaats van de ouders van de leerling.

Toewijzen van toelaatbaarheidsverklaringen SO-SBO-VSO per 1-8-2014

Met de invoering van Passend Onderwijs op 1 augustus 2014 krijgen de samenwerkingsverbanden PO en VO de wettelijke taak om een toelaatbaarheidsverklaring af te geven voor plaatsing van een leerling in het Speciaal Basis Onderwijs (SBO), het Speciaal Onderwijs (SO) en het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). Na de invoering van Passend Onderwijs zijn er geen wettelijke criteria (meer) die bepalen of een leerling toelaatbaar is voor het SBO of (V)SO. Schoolbesturen vragen de toelaatbaarheidsverklaring aan, niet de ouders, zoals voorheen.

Bij wet is bepaald dat er een toelaatbaarheidsverklaring nodig is voor plaatsing in het SBO of (V)SO.

Hiervoor is een multidisciplinaire en integrale beoordeling nodig van de onderwijsbehoeften van de leerling, de school en eventueel de opgroei- en opvoedondersteuning voor de leerling en/of het gezin. In een Algemene Maatregel van Bestuur is uitgewerkt dat een CvA minimaal moet bestaan uit een orthopedagoog generalist of GZ psycholoog en een deskundige met speciale expertise met betrekking tot de problematiek van een leerling.

6. Leerlingbegeleiding

Hierbij staat centraal hoe de leerling binnen de school wordt gevolgd, begeleid en ondersteund. Om de leerling goed te begeleiden vinden er binnen de zorgstructuur diverse overlegvormen plaats met verschillende betrokkenen, namelijk:

- Commissie voor de Begeleiding (CVB)
- Zorgteam
- Groepsbespreking: tussenevaluatie
- Leerlingenbespreking
- Oudergesprekken
- Huisbezoek.

Commissie van begeleiding (CVB)

Iedere maand is er een bijeenkomst van de Commissie van Begeleiding (CVB). De CVB heeft een wettelijke functie en is zodanig samengesteld dat zij adequaat kan adviseren vanuit zowel onderwijskundig als pedagogisch, psychologisch en medisch oogpunt, rekening houdend met de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. De directeur, orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker en schoolarts nemen deel aan de CVB. Zowel de schoolarts als schoolmaatschappelijk werker zijn formeel niet aan de school verbonden. De ondersteuningscoördinator en het secretariaat nemen tevens deel aan deze vergadering, maar hebben geen wettelijke functie. De CVB heeft de taak om een voorstel te doen voor het ontwikkelingsperspectief en de uitvoering van het ontwikkelingsperspectief te evalueren, alsmede te adviseren over eventuele terugplaatsing of overplaatsing van de leerling.

De CVB heeft een centrale rol bij de indeling van de leerling in het juiste niveau en het monitoren van de ontwikkeling van iedere leerling.

Voor het schooljaar 2017-2018 is de werkwijze van de CvB als volgt:

- De CVB stelt voor iedere leerling de uitstroombestemming vast.
- De CVB bepaalt in welk uitstroomprofiel de leerling komt en plaatst de leerling in de juiste groep.
- De CVB heeft een centrale rol bij de indeling van de leerling in het juiste niveau en het monitoren van de ontwikkeling van iedere leerling.
- Wanneer de leerling zich niet conform de verwachting ontwikkelt, stelt de CVB de nodige interventies op.
- De volledige ontwikkelingsperspectieven worden door de CvB besproken en vastgesteld.
- Het ontwikkelingsperspectief wordt twee keer per jaar besproken en geëvalueerd in de CVB, na de afname van de methodeonafhankelijke toetsen.
- De CVB geeft , indien nodig, eenmaal per jaar een vervoersverklaring af.

Zorgteam

Het zorgteam van het SO en VSO bestaat uit: de directeur (voorzitter), de orthopedagoog en de ondersteuningscoördinator.

De taken van het zorgteam hebben betrekking op het tijdig signaleren van problematiek en het bieden van ondersteuning en begeleiding aan leerkrachten, leerlingen en ouders. Het gaat hier om de zogenaamde zorgleerling: Een zorgleerling is een leerling bij wie de leervorderingen afwijken van de beoogde schoolloopbaan, zoals vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief of individueel transitieplan en/of waarbij toenemende gedragsproblematiek wordt geconstateerd.' De problematiek kan zeer divers van aard zijn (voorbeelden zijn problematiek op sociaal-emotioneel gebied, op leergebied, gedragsproblematiek, of problemen in de thuissituatie van de leerling).

Gegevens van leerlingen worden van te voren schriftelijk ingebracht door interne en/of externe personen. Het zorgteam komt één keer per maand bijeen.

Groepsplanbesprekingen

Vier keer per jaar vindt een groepsplanbespreking plaats. In de groepsplanbespreking wordt niet zo zeer ingegaan op de individuele leerlingen, maar op de vraag hoe de leerkracht de komende periode tegemoet komt aan de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in haar groep.

Tijdens de groepsplanbespreking staat het groepsplan centraal. Er wordt geëvalueerd of de in het vorige groepsplan gestelde doelen bereikt zijn en welke aanpassing/ differentiatie de komende periode nodig is.

Tijdens de groepsplanbespreking kunnen ook individuele leerlingen besproken worden en eventueel leerlingen aangemeld voor het zorgteam. Het betreft leerlingen die (herhaald) onvoldoende profiteren van de extra zorg die zij ontvangen hebben, leerlingen met vragen over hun ontwikkelingsperspectief en specifieke onderwijsbehoeften, leerlingen met vermoedens van een ernstige problematiek of stoornis of vermoedens van problematiek in de thuis- of buurtsituatie.

Leerlingenbespreking

Tijdens de bespreking van een individuele leerling staat het ontwikkelingsperspectief van de leerling centraal. Gekeken wordt of de leerling zich volgens verwachting ontwikkelt op didactisch, emotioneel en adaptief gebied. Hierbij staat centraal hoe de leerkracht handelingsgericht tegemoet komt aan het ontwikkelingsperspectief en de onderwijsbehoeften van de leerling.

- De bespreking van een individuele leerling kent een vaste opbouw: Wat is het ontwikkelingsperspectief? Ontwikkelt de leerling zich conform het ontwikkelingsperspectief? Moet het bijgesteld worden?
- Wat zijn bij deze leerling factoren die de ontwikkeling en het leren belemmeren en stimuleren?
- Wat heeft deze leerling nodig om zich te ontwikkelen?
- Wat heeft deze leerling nodig om te leren?

Oudergesprekken

Twee maal per jaar vinden er oudergesprekken plaats: in augustus en in juni. Het ontwikkelingsperspectief en de daarbij behorende groepsplannen staan gedurende deze besprekingen centraal. Indien gewenst kan de ondersteuningscoördinator en/ of orthopedagoog aansluiten.

Het ontwikkelingsperspectief wordt bij plaatsing van de leerling opgesteld door de orthopedagoog. Nadat het ontwikkelingsperspectief is besproken in de CVB, bespreken de orthopedagoog en leerkracht dit met ouders en wordt het vastgesteld. Na plaatsing wordt het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met ouders besproken door de leerkracht. Wanneer een leerling zich niet conform de verwachting ontwikkelt, wordt dit besproken in de CvB, en neemt de orthopedagoog en/of de ondersteuningscoördinator deel aan de bespreking met de ouders.

Huisbezoeken

Wanneer een leerling in een volgende groep wordt geplaatst, gaat de groepsleiding eenmaal per jaar op huisbezoek. Als de leerling het proces van externe stage ingaat gaan de stage coördinator en de schoolmaatschappelijk werker op huisbezoek.

Toetsbeleid

Op de Steiger wordt de ontwikkeling van leerlingen met behulp van de CED leerlijnen gepland. Om leerlingen juist op de leerlijn in te schalen, wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van methode gebonden toetsen en methode onafhankelijke toetsen (Cito). We

maken gebruik van de CITO ZML toetsen en de CITO toetsen voor Speciale leerlingen. We toetsen door tot 16- jarige leeftijd.

Wanneer er voor een onderdeel geen toets aanwezig is, wordt de ontwikkeling gevolgd op basis van observaties, analyses van het werk en vragen tijdens de les.

Hiernaast wordt er om de sociale en emotionele en adaptieve ontwikkeling in kaart te brengen gebruik gemaakt van:

- Schalen op het gebied van de sociale en emotionele ontwikkeling
- Schalen op het gebied van de adaptieve ontwikkeling.

Schalen op het gebied van de sociale en emotionele ontwikkeling

In het schooljaar 2013-2014 is hiermee gestart. De orthopedagoog neemt bij iedere leerling op 8, 12 en 15-jarige leeftijd de toets voor sociaal-emotionele ontwikkeling, Esseon, af. De Esseon geeft een ontwikkelingsniveau van het sociale en emotionele functioneren van de leerling. Op basis van dit ontwikkelingsniveau kan worden gekeken welke begeleiding en/of ondersteuning een leerling nodig heeft op sociaal-emotioneel gebied. Daarnaast wordt er bij specifiek probleemgedrag waar nodig gebruik gemaakt van de SEO, ook een toets voor sociaal-emotionele ontwikkeling. Het toetsen gebeurt gespreid over het jaar volgens planning. Toetsgegevens worden, nadat ze met ouders besproken zijn, door de orthopedagoog verwerkt in het ontwikkelingsperspectief.

Schalen op het gebied van de adaptieve ontwikkeling

In het schooljaar 2013-2014 is hiermee gestart. Om de adaptieve ontwikkeling van onze leerlingen te kunnen volgen wordt op 8, 12 en 15-jarige leeftijd de toets Vineland Screener (bij jonge leerlingen) of de toets Vineland-Z afgenomen en geïnterpreteerd door de orthopedagoog. Hiermee wordt het niveau van dagelijks functioneren op verschillende gebieden in kaart gebracht: Communicatie, Dagelijkse vaardigheden en Sociale vaardigheden (en Motoriek bij de Vineland Screener). Toetsgegevens worden, nadat ze met ouders besproken zijn, door de orthopedagoog verwerkt in het ontwikkelingsperspectief.

Medewerkers

Het team telt 8 leerkrachten, 1 gymleerkracht, 10 onderwijsassistenten, een logopedist, een orthopedagoog, een ondersteuningscoördinator, een stage-coördinator, een directiesecretaresse en twee directeuren. De namen van alle teamleden staan achterin deze gids vermeld. Hieronder volgt een korte omschrijving van hun takenpakket:

- De directeur SO/VSO: is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, het onderwijskundig inhoudelijk gedeelte, het personeelsbeleid en de financiën van de Steiger. Ook is de directeur namens en met het bestuur eindverantwoordelijk.
- De orthopedagoog: maakt deel uit van de CVB en kan psychologisch onderzoek verrichten en geeft adviezen over de begeleiding van de leerling.
- De ondersteuningscoördinator: ondersteunt de collega's in de planmatige begeleiding van onze leerlingen, coördineert de leerlingenzorg en houdt het zorgdossier bij.
- De groepsleerkracht: is verantwoordelijk voor het onderwijskundig en pedagogisch handelen in de groep.
- De onderwijsassistent: ondersteunt de groepsleerkracht en begeleidt de leerling.
- De stagebegeleider: begeleidt de leerlingen bij de stage en op weg naar een werkplek.
- De logopediste: heeft de zorg voor extra begeleiding op spraak- taalgebied.
- De schoolmaatschappelijk werker: is lid van de CVB en formeel niet aan de school verbonden.
- De jeugdarts: is lid van de CVB en formeel niet aan de school verbonden. Zij doet medisch onderzoek en geeft zo nodig adviezen.
- De directiesecretaresse: verzorgt de leerlingenadministratie, het stage vervoer en verleent ondersteuning op het gebied van secretariaat, administratie en financiën.

- De stagiaires: de school biedt de mogelijkheid stagiaires te begeleiden van het Regionaal Opleidings Centrum (ROC) Menso Alting, opleiding SAW.

Beschikbare gecertificeerde expertise

- Leerkrachten met master SEN-opleiding of SO-opleiding
- Leerkrachten met de opleiding tot remedial teacher
- Ondersteuningscoördinator
- Orthopedagoog – generalist
- Logopedist
- Schoolmaatschappelijk werkende
- Wijs en weerbaartrainer
- School Video Interactie Trainer
- Bedrijfs Hulpverleners

Externe ondersteuning van de zorg, ketenpartners

- Deskundigen van diverse hulpverleningsorganisaties spelen een rol op de Steiger. Dit kan zijn door zitting te hebben in het Schoolzorgteam, begeleiding van leerlingen, begeleidingsgesprekken met ouders, leerkrachten en /of intern begeleiders, scholingstrajecten enzovoort.
-
- De volgende externe professionals hebben een relatie met de Steiger:
- Jeugdarts van de Jeugdgezondheidszorg van de GGD Groningen
- Fysiotherapie praktijk "de Hunze"
- MEE-Groningen
- Accare gedragsdeskundigen (Accare is een instelling voor kinder- en jeugdpsychiatrie)
- GGZ/ Vanboeijen Geestelijke Gezondheid Zorg)
- Praktijken voor logopedie en fysiotherapie in de regio, o.a De Hunze Praktijk
- Bureau Jeugdzorg, CJG (Centrum Jeugd en Gezin)
- Pleegzorg instanties
- NOVO Floortime
- Visio
- Autistenteam Noord Nederland
- Promens Care
- Stichting de Driehoek
- Stichting Sprank: Gezinsvervangende tehuizen
- SGJ (Stichting Gereformeerde Jeugdzorg)
- ARBO
- Gemeente Groningen
- Diverse stage bedrijven
- Noordelijk Onderwijsgilde
-
- Andere functionarissen waarmee wordt samengewerkt:
- Leerplichtambtenaar
- Politie
- Gemeenteambtenaren voor het leerlingen vervoer
- REC scholen
- Visio Cluster 2/ Bartimeüs
- RENN 4
- SBO De Meerpaal
- Basisonderwijs: Noorderbasis/ VGPONN
- Voortgezet onderwijs: Gomaruscollege- Praktijkonderwijs

7. Positie Ouders

Ouderbezoeken/ -contacten

Per cursusjaar is er een aantal vaste momenten van oudercontact:

Wanneer	Inhoud	Tijdsduur	Wie
September	Ouderavond	avondvullend	Hele team
September	Bespreking Ontwikkelingsperspectief en klassenavond per groep	30 minuten per leerling	Groepsleerkracht Ondersteuningscoördinator
Voorjaar	Spreekavond Rapporten/Portfolio	15 minuten per leerling	Groepsleerkracht
Juni	Bespreking Ontwikkelingsperspectief Evaluatie	20 minuten per leerling	Groepsleerkracht Ondersteuningscoördinator
Gedurende het schooljaar	Ouderbezoek	60 minuten	Groepsleerkracht
Gedurende het schooljaar	Bespreking Psychologisch Onderzoek Indien aan de orde	60 minuten	Groepsleerkracht Orthopedagoog Ondersteuningscoördinator

Door middel van bovengenoemd proces schept de school de voorwaarden waardoor de leerling zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Er zijn twee momenten in het schooljaar waarop het Ontwikkelingsperspectief en de Handelingsplannen besproken worden. In maart wordt er een leerlingenrapport en/of portfolio meegegeven en besproken met de ouders.

Betrokkenheid

Ouderbetrokkenheid uit zich onder meer in het organiseren van informatieve bijeenkomsten, OPP besprekingen, ouderspreekavonden, huisbezoek en telefonische / mail contacten. Het is hierbij altijd heel belangrijk te weten wat men van elkaar verwacht, om zo tot een goede gezamenlijke aanpak te komen.

Weekbrief: in de VSO/stage groep ontvangen de ouders een weekbrief per mail op vrijdag en maken zij tevens gebruik van een agenda waarin de leerlingen zelf het lesrooster en andere bijzonderheden noteren. De agenda functioneert als een soort heen en weer map, maar er wordt een groter beroep gedaan op de leerling m.b.t. het zelf vertellen.

Stagemap: Leerlingen die stage lopen krijgen een stage map mee, met daarin informatie over de stage.

Infobrief van de directeur: algemene informatie betreffende de school krijgt u 1 keer per maand d.m.v. de infobrief van de directeur.

Telefonisch- en mailcontact: veel contacten vinden ook plaats per telefoon of per mail: we zijn een streekschool en de gesprekjes 'bij het hek' vinden bij ons niet plaats. Daarom hebben we de gewoonte bij allerlei kleine – en voor de leerlingen belangrijke- dingen gauw de telefoon te pakken om de ouders op de hoogte te houden en zo goed mogelijk één lijn te trekken in de aanpak van de leerling.

Eens in de vier jaar ontvangen ouders (en leerlingen) een vragenlijst, waarmee ouders/verzorgers kunnen aangeven in hoeverre ze tevreden zijn over de school en de school als een veilige en leerzame omgeving waarderen. Wij streven naar een tevredenheidsscore van 85%.

Ouders en de school

Ouders zijn bij Passend Onderwijs direct belanghebbenden. Een belangrijk nevendoeel van Passend Onderwijs is de positie van ouders te verstevigen zowel op individueel niveau ten aanzien van hun eigen kinderen als op collectief niveau.

De rol van ouders en de school bij onderwijs en opvoeding is niet gelijk, maar wel gelijkwaardig. Vanuit deze grondhouding vindt de communicatie tussen school en ouders plaats. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind; scholen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs. Beiden zijn we gericht op hetzelfde doel: kinderen maximale kansen bieden. Als partners trekken school en ouders samen op om deze doelstelling te bereiken.

Wij zien de ouders of verzorgers als de eerst verantwoordelijken voor onze leerlingen. Aan hen is met de geboorte van hun kind ook de opdracht gegeven, het op te voeden. Zij delegeren voor een deel deze opvoeding en onderwijstaak aan de school. Zowel op school als thuis wordt vanuit dezelfde christelijke motieven met de leerlingen omgegaan. Daarom vinden we contacten met ouders onmisbaar. Goed omgaan met en werken aan de ontwikkeling van leerlingen vraagt goede samenwerking tussen school en ouders.

Ouderbetrokkenheid wordt binnen onze school van groot belang geacht. Zij hebben de grootste verantwoordelijkheid voor hun kind. Hierbij bieden wij de ouders graag onze ondersteuning aan.

Op 'De Steiger' zien we de ouders/verzorgers als een belangrijke informatiebron als het gaat om de ontwikkelingsmogelijkheden van hun kind.

Gegevens van leerlingen worden alleen naar andere instanties/ personen verstuurd als de ouders of de wettelijke vertegenwoordiger van de leerling daarvoor vooraf schriftelijk toestemming geeft.

Ouders en zorgplicht

Als leerlingen in de loop van de schoolloopbaan een ondersteuningsvraag ontwikkelen die de basisondersteuning van de school overstijgt, worden ouders daarover geïnformeerd. Samen met de ouders bekijkt de school welke extra ondersteuning noodzakelijk is en of die op de eigen school dan wel elders geboden kan worden. De school ziet ouders hierbij als gelijkwaardige gesprekspartner. Ouders moeten er op kunnen vertrouwen dat de school in het belang van hun kind handelt en op basis van wederzijds gedeelde informatie tot een passend aanbod komt.

Ouders zijn verplicht de school van alle relevante informatie op de hoogte te stellen, die verband kan houden bij een beslissing tot (-over)plaatsing. De school is verplicht ouders minimaal eens per jaar te informeren over de voortgang en wijzigingen van het opgestelde OPP.

Ouders en medezeggenschap

Naast het recht op individuele ondersteuning van ouders bij toewijzing van (extra) ondersteuning voor hun kind is er ook collectieve belangenbehartiging in de vorm van medezeggenschap.

De medezeggenschapsraad van de school bestaat uit twee ouders en twee leerkrachten. De raad vormt de brug tussen het bestuur en de school en richt zich vooral op beleidsmatige zaken. De raad heeft o.a. adviesrecht over de vaststelling en wijzigingen van dit ondersteuningsprofiel.

Hiernaast kan de school, indien gewenst, ad-hoc werkgroepen instellen waarin ook ouders participeren.

Hulp van ouders in de school

Op veel scholen bestaat een activiteitencommissie, waarin ouders zitten die allerlei dingen voor de school doen. Omdat onze school een streekschool is, is het niet werkbaar voor

ouders en ons om een activiteitencommissie te hebben. Onze ervaring is: als er iets moet gebeuren, kunnen we de ouders gewoon vragen. En dan helpen zij op ad hoc basis. We zijn begonnen met het organiseren van schoonmaakavonden in de school. Op deze avonden worden ouders uitgenodigd een bijdrage te leveren aan het schoonmaken van de school. Deze schoonmaakavonden worden vanaf 1-8-2015 georganiseerd door de Afdelingsraad (AR) in de maanden februari en juni en staat in de jaarplanning.

Informatie aan gescheiden ouders

Met betrekking tot het geven van informatie aan gescheiden ouders houden we ons aan de wettelijke regels die door de overheid zijn gesteld. De school heeft daarvoor een protocol.

Klachtenregeling

Of het nu om leerlingen gaat, om hun ouders, om leerkrachten, om bestuursleden, of om vrijwilligers, al degenen die bij de school betrokken zijn, kunnen klachten indienen over iets waar zij het niet mee eens zijn.

Natuurlijk kunnen heel wat probleempjes en problemen in onderling overleg op de juiste wijze worden afgehandeld. Als iemand ergens niet tevreden over is, dan zal hij in eerste instantie naar degene toegaan die daarbij direct betrokken is. Dat is meestal de leerkracht of de directeur. Zij zullen dan proberen het probleem op te lossen; als het kan meteen, maar in ieder geval zo spoedig mogelijk. Eventueel kan de klacht ingediend worden bij de bovenschoolse directie of het bevoegd gezag (centraal bestuur).

Als het probleem niet kan worden opgelost of als het gaat om een ernstig probleem, dan kan contact worden opgenomen met de vertrouwenspersoon van de school, eventueel na doorverwijzing door de contactpersoon van de school. Hun namen en adressen vindt u elders in de schoolgids.

Per 1 oktober 2015 zijn er veranderingen opgetreden bij de klachtencommissie en de commissie van beroep. Binnen het bijzonder onderwijs heeft men de handen ineen geslagen en de stichting GCBO (Geschillen Commissie Bijzonder Onderwijs) opgericht. De GCBO gaat voortaan ook het adres vormen van onze klachtencommissie. Het adres vindt u achter in deze gids.

Als de vertrouwenspersoon niet kan bemiddelen in het probleem, dan heeft de klager het recht daar een klacht in te dienen. De vertrouwenspersoon helpt zo nodig hierbij. Gaat de klacht over mogelijk strafbare feiten, dan kan de vertrouwenspersoon helpen bij het doen van aangifte bij politie en justitie. De klacht moet worden ingediend bij het bevoegd gezag of bij de klachtencommissie.

Vermoedens van seksuele intimidatie / misbruik moeten verplicht gemeld worden bij het bevoegd gezag. Die plicht hebben volgens de wet allen die aan de school verbonden zijn; ook de contactpersoon. Het bevoegd gezag neemt direct contact op met de vertrouwensinspecteur, waarbij wordt bekeken of er aangifte gedaan moet worden bij justitie.

De volledige klachtenregeling (nr. 16 met een toelichting erbij) is op school in te zien. Daarnaast is er in verband met de kwetsbaarheid van sommige zaken, de mogelijkheid om bij de vertrouwenspersoon een exemplaar van de klachtenregeling aan te vragen.

8. Grenzen in de huidige schoolsituatie (wat kunnen we niet?)

Bij aanmelding

Er kunnen omstandigheden zijn waardoor plaatsing op onze school niet tot de mogelijkheden behoort. Hiervan kan sprake zijn als we ook met aanvullende ondersteuning in de school en eventueel vanuit gemeenten:

- als school niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling en als het uitstroomperspectief van de leerling niet kan worden gerealiseerd in de klas;
- als school vanwege het plaatsen van de leerling niet in staat is om de orde en rust te bewaren;
- **Interferentie tussen verzorging/behandeling en onderwijs**
Indien een leerling een handicap heeft die een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling voor de betreffende leerling als het onderwijs aan de leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen. Het gaat hier bijvoorbeeld om leerlingen, die verpleegkundige handelingen vragen; het personeel van de school is hiervoor onvoldoende toegerust. Ook speelt mee dat huidige wet en regelgeving op de terreinen zorg en onderwijs beperkingen opleggen aan een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg.
- **Verstoring van het leerproces voor de andere kinderen**
Indien het onderwijs aan de leerling met een handicap een zodanig beslag legt op de tijd en aandacht van de leerkracht dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige leerlingen in de groep onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden. Een leerling moet in een groep van rond de 12 leerlingen onderwijs kunnen volgen.
- **Contact**
Er moet sprake zijn van contact tussen de leerling en de leerkracht. Soms is de bijkomende problematiek bijvoorbeeld ASS (comorbiditeit) dermate voorliggend dat onderwijs niet meer mogelijk is.
- **Te geringe leerbaarheid**
De leerling moet aan schoolse activiteiten kunnen deelnemen. Er zal dus enige mate van leerbaarheid moeten zijn.
- **Te late aanmeldingen**
Soms worden leerlingen op oudere leeftijd (15-17 jaar) aangemeld, omdat het is misgegaan in het Praktijkonderwijs. De hulpvraag is dan zeer complex. De motivatie is bij deze leerlingen door jarenlange overvraging vaak gering. Het is voor ons als school dan moeilijk om nog een goede stageplek te vinden en tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.
- **Blinde en slechthorende kinderen**
Wij kunnen deze doelgroep geen adequaat onderwijsaanbod bieden, omdat het onderwijs aan de basisdoelgroep van onze school juist sterk visueel ondersteund wordt (veel gebruik van pictogrammen).
- **Dove en slechthorende kinderen**
Onze school heeft hier geen ervaring mee. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden.
- **Leerlingen met motorische beperkingen**
De school is wel toegankelijk voor bijvoorbeeld rolstoelafhankelijke leerlingen. Echter in de VSO-afdeling worden veel praktijkvakken gegeven, die aanpassingen vragen voor leerlingen met een motorische beperking.

Criteria om leerlingen niet aan te nemen of te verwijderen

In de volgende situaties zullen en/of kunnen we een aangemelde leerling niet plaatsen:

- Als de gedragsproblematiek bij de leerling dermate internaliserend is, dat het krijgen van ondersteuning de behoefte aan het krijgen van onderwijs overstijgt.
- Een duidelijke intelligentiegrens aan de onderkant is niet aanwezig maar de leerling moet in staat zijn tot contact en aandacht kunnen hebben voor de ander.
- Indien de leerling in staat is tot het behalen van een diploma vindt er een doorverwijzing plaats naar b.v. Pro of MBO niveau 1.
- Leerlingen waarbij geen ontwikkeling mogelijk is, waarbij de veiligheid van de overige leerlingen of de docent niet gewaarborgd is.
- Een duidelijke grens t.a.v. de onderkant of bovenkant van het IQ is niet aanwezig. Er moet altijd sprake zijn van een cluster 3 indicatie en met het oog op de toekomstige onderwijsrealiteit zal er geïndiceerd worden binnen het SWV Passend Onderwijs.
- Vertrouwen tussen ouders en school is een voorwaarde voor succes. Samenwerking is dus een voorwaarde. Is die niet aanwezig dan wordt de leerling niet aangenomen. Ook het niet conformeren aan de schoolse afspraken is reden tot niet toelaten. Bij de reeds zittende leerling wordt dan het protocol tot verwijdering in gang gezet.
- Indien ouders bezwaren hebben tegen de identiteit van de school en de wijze van in praktijk brengen hiervan in de roostering kan er geen sprake zijn van toelating.

De eerste school waar wordt aangemeld heeft zorgplicht: de taak om een passende onderwijsplek te bieden of door te geleiden naar een andere, passende plek. Bij aanmelding moeten ouders aangeven of ze verwachten dat hun kind ondersteuning nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen.

In de schoolgids zijn de geldende afspraken, regels en procedures vastgelegd.

De eerste school waar wordt aangemeld heeft zorgplicht: de taak om een passende onderwijsplek te bieden of door te geleiden naar een andere, passende plek. Bij aanmelding moeten ouders aangeven of ze verwachten dat hun kind ondersteuning nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen.

Na plaatsing

Indien het op school na plaatsing niet lukt om de ondersteuning voor de leerling passend vorm te geven, dan heeft de school een inspanningsverplichting bij thuiszittende leerlingen die als volgt vormgegeven wordt:

- a. een thuiswerkplan, waarmee de leerling thuis aan het werk kan met de lesstof die in de groep/klas wordt aangeboden;*
- b. twee keer per week twee uur aanwezigheid met begeleiding op school waarbij het thuiswerkplan wordt besproken, er extra instructie plaats kan vinden en toetsen kunnen worden afgenomen.*

9. Wat zijn onze ambities?

Waar gaat de school zich de komende jaren in ontwikkelen als het gaat om de ondersteuning aan leerlingen?

De Steiger (V)SO vormt een dieptevoorziening voor de reguliere basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs die vallen onder het voedingsgebied van NoorderBasis. We willen flexibele onderwijs- ondersteuningsarrangementen bieden met alle samenwerkingspartners (onderwijs en zorg).

Ambities intern

Niveau	Verdieping	Intensivering
1. school	De school wil specifiek voor leerlingen die behoefte hebben aan met name praktische vorming, meer kunnen gaan bieden. Dit kan bereikt worden door samenwerking te zoeken met scholen voor praktijkonderwijs, zoals het PrO van het Gomarusscollege. In samenwerking met praktijkonderwijs kunnen we expertise delen en uitdagende en passende leerroutes voor leerlingen organiseren en uitvoeren. Een mogelijkheid kan zijn om de overstap van SO naar praktijkonderwijs te versoepelen.	De school wil tussenarrangementen creëren, waarbij de zorg tussen SBO, BaO, REC3, RENN 4, PRO en NOVO meer op elkaar af worden gestemd en waardoor we meer voor de zorgleerlingen in de regio kunnen betekenen (ontschotten). Hiervoor wordt samenwerking gezocht met SBO de Meerpaal. De orthopedagoog en intern begeleider hebben een audit gevolgd om met de ogen van de inspectie te kijken. Er is een kijkwijzer van de Vaardigheids Meter Instructiegedrag (VHM) waarmee leerkrachten worden beoordeeld tijdens klassenbezoeken op het gebied van het Directe Instructie Model (DIM). Er zijn daarnaast mogelijkheden voor coaching en VIB.
2. groep	We willen werken met materialen die meer bieden dan hetgeen waar de gemiddelde leerling behoefte aan heeft. Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften hebben soms aangepast materiaal nodig. Wij willen inventariseren om te onderzoeken wat voor materialen binnen onze school gewenst zijn, bijv. voor slechtziende kinderen.	Er zijn leerlingen die behoefte hebben aan een pedagogische omgeving waarin zij rust, overzicht en duidelijkheid vinden door veel structuur, duidelijke regels en strikte begeleiding. Ons streven is om dit optimaal te realiseren.
3. leerling	De school wil het onderwijsaanbod voor zeer laag functionerende leerlingen uitbouwen en verder ontwikkelen, evenals scholing van leerkrachten hierin.	De school wil voor leerlingen die cognitief meer mogelijkheden hebben meer kunnen bieden, bijvoorbeeld door samenwerking te zoeken met SBO school De Meerpaal. Het meedraaien met een ochtend of middagprogramma behoort dan tot de mogelijkheden, zowel van ZML naar SBO, maar ook van SBO naar ZML.

Ambities extern

1. Hoeveelheid aandacht/handen in de klas

Veel reguliere scholen hebben op dit moment een onderwijssetting waarin zij zich primair richten op groepen. Zij doen dit inmiddels vaak wel op een zodanig adaptieve wijze dat leerlingen met individuele handelingsplannen goed opgenomen worden in het groepsonderwijs. Er zijn echter verschillen tussen scholen. Sommige scholen slagen erin om 'extra handen in de klas' te krijgen door bv. de inzet van de rugzak, stagiaires of vrijwilligers. Bij het praktijkonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs is het evident dat er meer handen voor leerlingen beschikbaar zijn.

Onze ambitie is deze scholen te ondersteunen, b.v. in het opstellen van Ondersteuningsperspectieven en handelingsplannen

2. Aangepast lesmateriaal

Reguliere scholen werken meestal met lesmethoden die uitgaan van een gemiddelde leerling, met differentiatiemateriaal voor de leerlingen die extra uitleg of extra uitdaging nodig hebben. Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften hebben soms aangepast materiaal nodig: een ringleiding voor slechthorende kinderen of duidelijke schema's voor kinderen die structuur nodig hebben. Scholen verschillen in de mate waarin zij materialen daarvoor beschikbaar hebben. Onze ambitie is deze scholen te voorzien van aangepaste lesmaterialen, b.v. van de methodes Leespraat en Rekenlijn.

3. Aanpassingen in de ruimtelijke omgeving

Passend onderwijs vraagt voor nogal wat van leerlingen. Sommige leerlingen hebben af en toe of regelmatig een 'time out' nodig. Andere leerlingen hebben veel behoefte aan fysieke bezigheden en dan zijn er ook nog leerlingen voor wie ruimte nodig is voor verzorging of paramedische behandeling. Tenslotte zijn er leerlingen die behoefte hebben aan een pedagogische omgeving waarin zij rust, overzicht en duidelijkheid vinden door veel structuur, duidelijke regels en strikte begeleiding. Binnen lang niet alle schoolgebouwen kan hetgeen gevraagd wordt voor deze leerlingen ook geboden worden. Onze ambitie is deze scholen te adviseren in het inrichten van specifieke ruimtes.

4. Expertise

Het gaat op dit veld om de mate waarin de leerkracht en/of het team kennis van en ervaring met stoornissen en beperkingen hebben. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen teamexpertise en individuele expertise. Onder teamexpertise willen we expertise verstaan die geïntegreerd is in de teamaanpak en geïnternaliseerd in het handelen van alle medewerkers. Onder individuele expertise verstaan wij bij één of meer interne of externe collega's/partners aanwezige expertise. Onze ambitie is deze scholen te begeleiden in team en/ of leerkrachtvaardigheden, b.v. door Video Interactie Begeleiding (VIB).

10. Afsluitend woord

Het schoolondersteuningsprofiel heeft inzichtelijk gemaakt welke leerlingen optimaal bediend kunnen worden binnen de Steiger. Wij willen hieraan graag toevoegen dat de structuur zoals hier weergegeven een leidraad is en dat alle casussen individueel beoordeeld zullen worden door de voltallige Commissie van Begeleiding. Afhankelijk van inzet en indeling van groepen zijn er mogelijkheden te creëren voor een brede doelgroep.

Dit ondersteuningsprofiel heeft een grote overlap met het zorgplan, visie op arbeidstoeleiding en deels overlap met de schoolgids en schoolplan. Deze documenten zijn raadzaam naast dit document te leggen voor een compleet overzicht van de zorgstructuur. Ook de bijlagen van het zorgplan (m.n. profielbeschrijvingen) geven een duidelijk beeld welke leerlingen binnen welk profiel worden geplaatst.

Voor vragen zijn wij bereikbaar!

M.R. Noorman

directeur

We geven de resultaten van ons onderwijs weer in de uitstroomcijfers van de afgelopen jaren.

	Uitstroom SO Totaal	Uitstroomprofiel 2: VSO	Uitstroomprofiel 3: VSO	Uitstroomprofiel 4: VSO of PrO
2012-2013	3	0	1	2 VSO
2013-2014	5	3	0	1 VSO 1 ZML school
2014-2015	4	1	3	0
2015-2016	5	3	2	0
2016-2017	4	2	2	0

	Uitstroom VSO Totaal	Uitstroomprofiel 2 Dagbesteding	Uitstroomprofiel 3 Arbeid, beschut werk	Uitstroomprofiel 4 Arbei
2012-2013	6	2	4	0
2013-2014	5	0	3	PRO 2
2014-2015	7	0	5	PRO 1 Vrije bedrijf 1
2015-2016	3	3		
2016-2017	8	6	1	1

Evaluatie uitstroomgegevens 2016-2017 SO en VSO:

We hebben de feitelijke uitstroomgegevens vergeleken met onze eigen ingeschatte toekomstperspectieven van betreffende leerlingen. Daaruit blijkt het volgende:

100 % van de uitgestroomde leerlingen is terechtgekomen op de bestemming zoals die verwoord is in hun toekomstperspectief. Dit komt doordat:

- het ontwikkelingsperspectief (OPP) destijds blijkbaar realistisch is opgesteld, overeenkomstig de mogelijkheden van de leerling.
- het onderwijsaanbod was afgestemd op de competenties van de leerling.
- de methodes en middelen die aangeboden werden toereikend waren voor het bereiken van de doelstelling.
- de inzet van de collega's gedurende de schoolperiode afgestemd was op de leervraag en de ontwikkeling van de leerling.
- de arbeidstoeleiding en arbeidstraining en het volgen van de stage succesvol waren, mede dankzij de inzet van de stage coördinator.

Bijlage

1a. Kengetallen Leerlingen

Teldatum 1 oktober 2016:

SO: 14 leerlingen

VSO: 29 leerlingen

Overzicht opbouw leerlingenaantallen per groep:

SO onderbouw	SO bovenbouw	VSO	Stagegroep
7 leerlingen	7 leerlingen	14 leerlingen	15 leerlingen

Overzicht leerlingenaantallen laatste 5 jaar op teldatum 1 oktober

jaar	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016
SO	18	18	18	16	14
VSO	29	27	27	25	29

Prognose voor de komende jaren

jaar	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
SO	14	14	12	11	10
VSO	29	26	25	24	22

Analyse:

Het blijkt in de afgelopen jaren dat het leerlingenaantal in het SO terugloopt en in het VSO stijgt. Bovendien is moeilijk in te schatten wat de gevolgen m.b.t. passend onderwijs zullen zijn. We verwachten dat leerlingen aan het eind van het regulier basisonderwijs zullen uitstromen naar het VSO, omdat het regulier V.O. nog niet is voorbereid op passend onderwijs. In het afgelopen schooljaar zijn er in het VSO eerder leerlingen van school gegaan omdat er een passende werkplek voor hen gevonden was.

Conclusies kengetallen leerlingen:

Het is moeilijk exact een prognose samen te stellen.

Consequentie:

Daardoor kan het voorkomen dat er in werkelijkheid geen stijging zal plaatsvinden in het leerlingenaantal. Het is dus reëel om uit te gaan van een stabiel of dalend leerlingenaantal.

In samenwerking met SBO de Meerpaal is in het schooljaar 2016-2017 een observatiegroep voor het jonge kind opgestart en de verwachting is dat vanuit die groep ook leerlingen geplaatst kunnen worden op de Steiger.

Aantal leerlingen per profiel			
	01-08-2014 Aantal I.I. SO: 18 Aantal I.I. VSO: 27	01-08-2015 Aantal I.I. SO: 16 Aantal I.I. VSO: 25	01-08-2016: Aantal II SO: 14 Aantal II VSO: 29
Profiel 1 VSO MG/ZML IQ <20 CED niv.2 Belevingsgerichte dagbesteding	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
Profiel 2: VSO MG ZML IQ: 20-35 CED niv.6 Arbeidsmatige dagbesteding in kleine groepen	SO: 4 VSO: 8	SO: 5: VSO: 11	SO: 4: VSO: 11:
Profiel 3: VSO ZML IQ: 35-55 CED niv.9 Arbeidsmatige dagbesteding in groepen Beschut werk	SO: 14 VSO: 17	SO: 11 VSO: 13	SO: 10: VSO: 17:
Profiel 4: VSO ZML PRO IQ: 55-70 CED niv. 12 arbeidsmarktgericht	SO: 0 VSO: 2	SO: 0 VSO: 1	SO: 1: Axel VSO: 1
Profiel 5: Pro VO IQ > 7085 CED niv. 20 Vervolgonderwijs (b.v. ROC) Arbeidsmarktgericht	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0

Bijkomende problematiek Deze indeling geldt voor een groot deel van onze leerling populatie. Naast een verstandelijke beperking is er vaak sprake van bijkomende problematiek.	Populatie 1-10-2016 SO Totaal 15 leerlingen:	Populatie 1-10-2016 VSO Totaal 29 leerlingen
Leerlingen bij wie sprake is van psychopathologie/ Ontwikkelingsstoornis waaronder: ADHD-ASS-ODD-MCDD-GTS-DCD-PDDNOS hechtingsstoornis (angst-) regulatiestoorns	10: 73,33 %	13: 44,82 %
Leerlingen bij wie sprake is van genetische syndroom o.a.: Syndroom van Down- VCFS- Triple X- fragiel X-Moya Moya – 12qchromosoom -Verdubbeling chromosoom 19, syndroom van Kleefstra, 4H syndroom	4: 26,66 %	14: 48,27%
Leerlingen bij wie sprake is van aanlegstoornis of beschadiging in de neurologische ontwikkeling O.a.: - epilepsie- hersenbeschadiging- stofwisselingsziekte- spierziekte- albinisme	0	2: 6,9%

In- uit en doorstroom				
	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
uitstroom naar SBO	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
uitstroom naar andere ZML school	SO: 1 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
Uitstroom naar VSO	SO: 0 VSO: 0	SO: 4 VSO: 0	SO: 5: VSO: 0	SO: 4: VSO: 0
uitstroom naar Dagbesteding	SO: 0 VSO: 3	SO: 0 VSO: 5	SO: 0 VSO: 2	SO: 0 VSO: 4
uitstroom naar Werk-leerbedrijf	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 1	SO: 0 VSO: 1
uitstroom naar andere vorm van dagopvang (b.v. zorgboerderij)	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
uitstroom naar vrije bedrijf	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 1	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 1
uitstroom naar k.d.c.	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
uitstroom naar buitenland	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
onbekend	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
uitstroom naar cluster 4	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
uitstroom naar observatie Renn4	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
Uitstroom PRO	SO: 0 VSO: 2	SO: 0 VSO: 1	SO: 0 VSO: 0	SO: 0 VSO: 0
Totaal	10	11	8	

Basisondersteuning: basisarrangement onderwijsprofiel

Team:

Enquête ingevuld door: Teamleider/locatieleider: Marja Noorman
Ondersteuningsfunctionaris: Liesbeth Werner

Thema	Gemiddelde:			
	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Thema 1	4,000	4,000	0,000	0,000
Thema 2	3,500	3,333	0,000	0,000
Thema 3	3,800	4,000	0,000	0,000
Thema 4	4,667	4,900	0,000	0,000
Thema 5	5,000	4,000	0,000	0,000
Thema 6	4,818	4,600	0,000	0,000
Thema 7	3,714	4,571	0,000	0,000
Thema 8	4,143	4,143	0,000	0,000
Thema 9	4,000	4,333	0,000	0,000
Thema 10	4,000	4,000	0,000	0,000
Thema 11	3,714	4,000	0,000	0,000
Thema 12	4,000	4,000	0,000	0,000
Thema 13	4,000	4,000	0,000	0,000

